

موسیقی تئاتر، احساس تماشاگر را هدایت می کند

شکیبا افخمی راد مبین قهرمانی، آهنگ ساز تئاتر مشهد، موسیقی را یکی از ارکان اصلی نمایش می داند و معتقد است موسیقی تئاتر باید هم زمان با شکل گیری نمایش، از دل متن و میزانشن متولد شود. او که بیش از پانزده سال سابقه فعالیت موسیقایی دارد و حدود پنج سال است به طور حرفه ای وارد عرصه موسیقی تئاتر شده، این روزها به یکی از پرکارترین آهنگ سازان تئاتر مشهد تبدیل شده است. او علاوه بر آهنگ سازی، یکی از نقش های نمایش «حشره کش» را بازی می کند که این شب ها در سالن اصلی تئاتر شهر مشهد روی صحنه می رود. قهرمانی در گفت وگویی پیش رو از مسیر ورودش به موسیقی تئاتر، چالش های این حوزه، وضعیت موسیقی تئاتر در مشهد و ضرورت نظارت تخصصی سخن می گوید.

گفت وگویی روز

مبین قهرمانی درنمایش از نمایش «حشره کش»

همکاری می کنم می گویم اگر اثر باب میلشان نباشد دوباره می سازم، درواقع سعی می کنم با گفت وگو و استفاده از نظر جمعی به فضای مدنظر کارگردان نزدیک شوم.

در آهنگ سازی تئاتر، موسیقی زنده را ترجیح می دهید یا ضبط شده؟ بستگی به کاری دارد که به من پیشنهاد داده می شود. اما به طور کلی اگر کارگردان تهیه کننده بتواند از لحاظ مالی پروژه را حمایت کند و در اساس موسیقی نمایش تغییر دهد، اتفاقی که اجرا حضور داشته باشند را تقبل کنند، قطعاً اولویت خودم موسیقی زنده است.

تا حالا شده موسیقی بسازید که مسیر یک نمایش را تغییر دهد؟ خیلی این اتفاق رخ داده است. برای مثال یک بار قطعه ای ساختم که برای کارگردان از میزانشن هم راجح تر بود و باعث شد تا میزانشن را براساس موسیقی نمایش تغییر دهد. اتفاقی که به نظر من نقش مهم موسیقی را به عنوان یکی از ارکان اصلی نمایش نشان می دهد.

به نظر تان یک موسیقی تئاتر موفق چه ویژگی باید داشته باشد؟

موسیقی زمانی موفق است که در خدمت نمایش باشد، برای تحقق این اتفاق هم نیاز به آهنگ سازی داریم که کلمش را داشته باشد، وگرنه موسیقی ساخته شده با اثری که از یک سایت دانلود شده، تفاوتی ندارد. آهنگ ساز باید کاملاً سوار بر متن باشد و علم تحلیل متن را داشته باشد تا به فضا سازی بهتر برای مخاطب کمک کند. البته علاوه بر اینکه موسیقی باید همراه متن باشد، باید به عنوان یک روایتگر مستقل هم در نظر گرفته شود، به طوری که بتواند به تنهایی یک نمایش را روایت کند. همچنین استفاده از صدا های به روز، میکس و مسترینگ وضبط درست، همکاری با نوازنده های حرفه ای و یک سری عوامل تخصصی دیگر باعث می شود تا یک قطعه و موسیقی نمایش تأثیرگذار باشد.

من شخصا تئاتری را که موسیقی اش دانلودی باشد نمی بینم، چون آن موسیقی با یک فرکانس وحس و حال خاصی ساخته شده که به آن تئاتر تعلق ندارد.

وضعیت موسیقی تئاتر در مشهد را چطور می بینید؟ به نظر من وضعیت موسیقی تئاتر می تواند با ورود یک سری افراد متخصص بهتر شود. اما الان تعداد افرادی که در این حوزه به طور حرفه ای و درست فعالیت می کنند، بسیار اندک و انگشت شمار است. از همین رو فضای گسترده ای هم برای رقابت و رشد وجود ندارد. از سوی دیگر محدودیت های مالی باعث شده تا برخی کارگردانان و تهیه کنندگان با وجود علاقه شان به انجام کار حرفه ای به سراغ آهنگ سازان کاربلد نروند و در نتیجه اثرشان آن کیفیت لازم را نداشته باشد. علاوه بر این، برخی کارگردانان هم متأسفانه علم موسیقی ندارند و این ضعفی جدی است که می تواند باعث شکست کارها شود. برای مثال، من با کارگردان هایی کار کرده ام که درک موسیقایی نداشتند و توضیح دادن موسیقی برایشان بسیار سخت بود.

چه پیشنهادی برای بهبود این وضعیت دارید؟ موسیقی تئاتر باید از نطفه همراه نمایش شکل بگیرد و ذره ذره با آن ساخته شود تا حس واقعی را به مخاطب منتقل کند. از همین رو اگر کارگردانان موسیقی را جدی تر بگیرند و این موضوع سخت گیرانه تر دنبال شود، کیفیت نمایش ها بالاتر می رود. از سوی دیگر باید در انجمن نمایش و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی نگاه جدی تری به موسیقی وجود داشته باشد و حتی یک متخصص موسیقی به جمع بازیبن ها اضافه شود تا به طور تخصصی بر موسیقی نمایش ها نظارت کند. متأسفانه ما الان وقتی برای بازیبنی می رویم، کارها را نظر موسیقایی زیاد بررسی نمی شوند. همچنین باید شرایطی فراهم شود تا مورسین های توانمندی که در مشهد فعالیت می کنند برای ورود به دنیای موسیقی تئاتر ترغیب شوند بدون آنکه دغدغه مالی داشته

تقلیل جنگ به پیک نیک

نگاهی به «سقف» دومین فیلم ابراهیم امینی در مقام کارگردان

محسوب می شود، کسی که مخاطبان، بیش از هر چیز، او را به واسطه همکاری های پر دامنه اش با محمد حسین مهدویان می شناسند.
بالبین حال، «سقف» بار دیگر نشان می دهد که حساب امینی نویسنده از امینی کارگردان کاملاً سواست. او، در مقام کارگردان، یک فیلم ساز ما جراجو، تنوع طلب و جسور است، اما هم زمان بی دقت و سهل انگار نیز جلوه می کند. از سینما گری حرف می زنیم، که وقتی روی صندلی کارگردانی می نشیند، ظاهراً از آزمون موقعیت های تازه و پذیرفتن چالش های نو هراسی ندارد، اما این جسارت با مقدار کافی از دقت و ظرافت همراه نمی شود.

بی سامانی ایده

نخستین دست انداز فیلم جد ید ابراهیم امینی این است که از پس تثبیت ایده اولیه خود بر نمی آید و نمی تواند وضعیت ترسیم شده در پرده اول را، به نحوی متقاعد کننده به مخاطب بقبولاند. از همین روی، مخاطب نمی تواند با روند قصه همدل شود و هر چقدر هم که با اثر مهربان باشد و موقعیت را با دیده اغماض دنبال کند، باز هم خبری از همراهی

باشند. همین اتفاق فضا را رقابتی تر می کند و باعث رشد کارها می شود.

نام شما به عنوان آهنگ ساز در پروژه های متعددی دیده می شود، با این حجم از پرکاری به چالش نمی خورید؟ اما اگر اصول تولید را بلد باشید و سال ها تمرین کرده باشید، می توانید هم زمان چند پروژه را مدیریت کنید. من هم پانزده سال است به طور مداوم تمرین می کنم، از این رو از عهده کار برمی آیم.

درباره پروژه جدیدتان نمایش «حشره کش» که این روزها در سالن اصلی تئاتر شهر روی صحنه رفته است هم توضیح دهید؟ اما اگر اصول تولید را بلد باشید و سال ها تمرین کرده باشید، می توانید هم زمان چند پروژه را مدیریت کنید. من هم پانزده سال است به طور مداوم تمرین می کنم، از این رو از عهده کار برمی آیم.

با توجه به اینکه در این کار علاوه بر آهنگ سازی به عنوان بازیگر هم حضور دارید، چطور توانسته اید این دو مدیوم را تفکیک کنید تا با چالش روبه رو نشوید؟ قطعاً مدیریت و کنترل هم زمان بازیگری و آهنگ سازی بسیار سخت است. چون گاهی باید در فضای موسیقی نمایش تمرکز کنم و ناگهان ذهنم از فضای بازیگری دور می شود. به طور کلی چالش های زیادی دارد، اما چون از روی عشق و علاقه کار می کنم، تلاش می کنم هر دو بخش را به بهترین شکل پیش ببرم.

بازیگری کمکی هم به آهنگ سازی شما می کند؟ بله، صد درصد. بازیگری کمک می کند ارتباط عمیق تری با فضای اثر داشته باشم و بهتر بتوانم در بخش موسیقی، کارم را پیش ببرم.

وضعیت مصنوعی

در امتداد انتخاب پیرنگ اصلی، قالب بسیاری از موقعیت های فیلم نیز شعاری و مقوایی از آب درآمده است. بحث های سیاسی سطحی میان اعضای خانواده یکی از نشانه های این ضعف است و رفتارهای بیمارگونه دو سر طیف، یعنی کاراکتر عقده ای و کاراکتر تحقیر شده نیز فضا را به سمت یک صنعت مطلق هدایت می کند. در کنار این موارد، درک کلیشه ای فیلم ساز از نسل Z هم یکی دیگر از نقاط ضعف «سقف» است، فیلمی که شخصیت هایش، نه همچون آدم هایی واقعی با مختصات و تناقض های شخصی، بلکه همچون نماینده های بی از تیپ های از پیش تعریف شده رفتار می کنند.

تله فیلم طولانی

مشکلات «سقف» به فیلم نامه محدود نمی شود و فیلم از منظر اجرایی هم مختصات یک تله فیلم متوسط را با خود حمل می کند؛ از قاب بندی های تلویزیونی گرفته تا استفاده اغراق آمیز از اسلوموشن و موسیقی حجیم، مؤلفه های اجرایی حاکی از این هستند که ساخته جدید ابراهیم امینی مطلقاً فیلم خوش ساختی نیست و به شدت از فقدان وسواس و ظرافت در اجرا رنج می برد. علاوه بر این، فیلم از ضعف مفرط در ترکیب بازیگران نیز رنج می برد. حضور سام درخشانی و بیژن بنفشه خواه، مخاطب را با تکرار تیپ هایی آشنا مواجه می کند که بیشتر از آنکه در خدمت فضاشکل گرفته است، گویی قصه ای که نویسنده مدت ها در ذهن داشته، متناسب با شرایط روز، به جنگ پیوند خورده و به روز رسانی شده است. حاصل چنین رویکردی، تقلیل جنگ به یک ماجراجویی سانتی مانثال و لوس است که از وضعیت خانواده ای که خانه شان ویران شده، به ماجرای آدم هایی می رسد که از پیک نیک آخر هفته خود چندان لذت نمی برند.

اخبار هنری مشهد

قول مساعد استاندار برای رفع موانع ساخت فیلم شهید کاوه

استاندار خراسان رضوی از پیگیری برای تأمین مالی پروژه سینمایی فیلم شهید کاوه از محل مسئولیت اجتماعی شرکت ها و مالیات های نشان دار خبر داد، به گزارش اداره کل روابط عمومی استانداری خراسان رضوی، غلامحسین مظفری در دیدار با

خانواده و هم زمان شهید محمود کاوه، ابتدا به بیان خاطرات خود از دوران حضور در جبهه و رشادت های این شهید و الا مقام پرداخت، در ادامه این نشست، هم زمان شهید کاوه درخواست های خود را مبنی بر نیاز به کمک و تأمین مالی پروژه ساخت فیلم این شهید مطرح کردند. آن ها پیشنهاد دادند که اعتبارات لازم برای این اثر فرهنگی از طریق ظرفیت «مالیات های نشان دار» و همچنین «مسئولیت اجتماعی شرکت ها» تأمین شود. استاندار خراسان رضوی با استقبال از این پیشنهاد و تأکید بر ضرورت برگزاری نشست تخصصی در این خصوص، بیان کرد، مدیریت استان با کلیات این طرح موافق است و در صورت رفع موانع حقوقی و دریافت مجوزهای لازم به منظور استفاده از ظرفیت مالیات های هدفمند، حمایت های مقتضی برای تأمین مالی فیلم شهید کاوه صورت خواهد گرفت.

اجرای برنامه موسیقایی «جلوه ی یار» در تالار فردوسی

برنامه موسیقایی «جلوه ی یار» در روزهای ۱۹ و ۲۰ شهریور ساعت ۱۹ در تالار فردوسی اجرا می شود. این اجرا در دو بخش سه گاه و کردیبات با آواز مجتبی عسکری، تنبک احسان خسروی و به آهنگ سازی و نوازندگی سننور محمد علی مستشارنژاد، پیش روی مخاطبان موسیقی اصیل ایرانی در شهر مشهد قرار گرفته است.

نگارستان

نگارخانه آسمان میزبان نمایشگاه عکس «پیش از عبور»

نمایشگاه انفرادی عکس «پیش از عبور» از آثار یاسمن خیاطی، پنجشنبه ۱۲ شهریور در نگارخانه آسمان افتتاح شد. این نمایشگاه تا ۱۷ شهریورماه ادامه دارد و علاقه مندان آن می توانند تا ساعت بازدید ۱۸ تا ۲۱ از آن دیدن کنند.

تماشاخانه

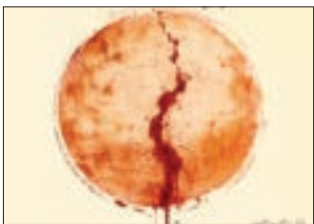
«دستگیره» روی صحنه حوزه هنری مشهد

مشاور رسانه ای نمایش «دستگیره» از آغاز اجرای عمومی این اثر نمایشی به نویسندگی و کارگردانی مجید محسنی از پنجشنبه ۱۲ شهریورماه ساعت ۲۰ در تماشاخانه استاد نسنوری خبر داد، سید حبیب قالی، با اعلام این خبر اظهار کرد: مجید محسنی از هنرمندان

باسابقه و فعال تئاتر استان خراسان رضوی است که طی سال های اخیر با حضور در آثاری همچون «بیرون پشت در» و «ورانس» در مقام بازیگر، تجربه های موفقى را پشت سر گذاشته و این بار تازه ترین اثر خود را در جایگاه نویسنده و کارگردان روی صحنه می برد. قالی ادامه داد، در نمایش «دستگیره» مجید محسنی، نگین خلیلی و نفس حقی خواه به ایفای نقش می پردازند.

آغاز اجراهای «هملتک به روایت کوچه و بازار» در مشهد

اجراهای نمایش «هملتک به روایت کوچه و بازار» به نویسندگی افق ایرجی و محسن ایرجی و کارگردانی آرمان صفری از جمعه ۱۳ شهریور ساعت ۱۸،۲۰ در تماشاخانه استاد نوری آغاز شده است. در این نمایش پیمان صفدریان، آنیا زارع، یونس رضایی مقدم، مهدیار بهمدی، احسان اصغری، مصطفی دهقان، محمدرضا سلیمانی، عرفان عابدپور، مهدیه نقدی، محمد جواد خاک نژادی، احمد عطیمی و مینا دهقانی بازی می کنند.

پردیس «آکتور» میزبان اجراهای «کلسیم»

تئاتر «کلسیم» به نویسندگی ستاره فرسا، مهدی ضیاء چمنی و کارگردانی مهدی ضیاء چمنی و تهیه کنندگی مسعود حکم آبادی چهارشنبه ۲۵ شهریور ساعت ۲۰ در پردیس تئاتر آکتور روی صحنه می رود. در این نمایش ۸۵ دقیقه ای که برگرفته از کتاب «تمام نخ شانزده قطعه مفرح برای آدم بزرگ های وقیح»، نوشته «ژیل سیلورستاین» است، ستاره فرسا و مهدی ضیاء چمنی به ایفای نقش می پردازند.

اجرای یک نمایش کمدی اجتماعی در «آکتور»

اجراهای دوباره نمایش «کمدی اجتماعی «نوبت یعنی بعدی» به نویسندگی مرتضی شاه کرم و کارگردانی حسین حق پرست از یکشنبه ۱۵ شهریور ساعت ۲۰ در پردیس تئاتر «آکتور» آغاز می شود. شهرام صالحی، سجاد باقری، مهناز صفوی، سمیه کرجی، سماه کرجی و فرزانه ایرانلو از بازیگران این نمایش هستند.